

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Πειραιάς, 10 / 9 / 2014

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΕΡΕΥΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ: 2011

Διαγενεακή επαγγελματική κινητικότητα

Από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνονται στοιχεία για τη διαγενεακή επαγγελματική κινητικότητα. Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από ειδικά διαμορφωμένο για τον σκοπό αυτό ερωτηματολόγιο, το οποίο εντάχθηκε στη δειγματοληπτική Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, έτους 2011 (Statistics on Income and Living Conditions), με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το έτος 2010. Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση του κατά πόσο η κοινωνικοοικονομική κατάσταση και το επάγγελμα των γονέων μπορεί να επηρεάσει τον κίνδυνο φτώχειας και τον κοινωνικό αποκλεισμό κατά την ενηλικίωση.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε για τα μέλη των νοικοκυριών⁽¹⁾ που έχουν γεννηθεί από το έτος 1951 μέχρι και το έτος 1985 (25 έως και 59 ετών), ενώ τα στοιχεία για το έτος 2005 για τα μέλη των νοικοκυριών που έχουν γεννηθεί από το έτος 1939 μέχρι και το έτος 1979 (25 έως και 65 ετών).

Όλα τα ερωτήματα απαντήθηκαν για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο ερωτώμενος ήταν 14 ετών, περίπου. Δηλαδή, το ερώτημα που αφορούσε στην ασχολία (επάγγελμα) του πατέρα είχε διατυπωθεί ως εξής: - *Ποια ήταν η κύρια ασχολία του πατέρα σας όταν ήσασταν 14 ετών (περίπου);*

Πληροφορίες:

Δ/ση Στατιστικών
Πληθυσμού και Αγοράς
Εργασίας
Τμήμα Ειδικών Ερευνών
Νοικοκυριών
Γ. Ντούρος:
τηλ.: 213 135 2174,
fax: 213 135 2906
e-mail:
geodouro@statistics.gr

Βασικές διαπιστώσεις

Α. Επάγγελμα του παιδιού, μέλους του νοικοκυριού σε σχέση με το επάγγελμα του πατέρα⁽²⁾

Ι. Όταν ο πατέρας ήταν διευθυντικό στέλεχος, το παιδί (μέλος του νοικοκυριού), ήταν το 2011:

- Υπάλληλος γραφείου (18,5%)
- Διευθυντικό στέλεχος (16,4%)

⁽¹⁾ **Νοικοκυριό:** αφορά στο νοικοκυριό στο οποίο ο ερωτώμενος ζούσε όταν ήταν, περίπου, 14 ετών. Αν οι γονείς του ερωτώμενου ήταν διαζευγμένοι και μοιράζονταν την επιμέλειά του (50% του χρόνου σε κάθε γονέα), ο ερωτώμενος θα πρέπει να επιλέξει το νοικοκυριό, είτε αντικειμενικά, λαμβάνοντας υπόψη την κύρια διεύθυνσή του, όταν ήταν, περίπου, 14 ετών (από τα στοιχεία αστυνομικής ταυτότητας ή του δημοτολογίου), ή σε υποκειμενική βάση, δηλαδή ποια κατοικία αισθανόταν περισσότερο ως δική του, όταν ήταν, περίπου, 14 ετών.

⁽²⁾ **Πατέρας:** το άτομο που ο ερωτώμενος θεωρούσε πατέρα του όταν ήταν, περίπου, 14 ετών. Γενικά, πατέρας θεωρείται ο βιολογικός/φυσικός πατέρας, αλλά, αν ο ερωτώμενος θεωρούσε πατέρα του κάποιον άλλο κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, οι απαντήσεις πρέπει να αναφέρονται σε αυτόν, ακόμη και αν ο βιολογικός/φυσικός πατέρας είναι στη ζωή και ο ερωτώμενος τον έχει γνωρίσει.

- Επαγγελματίας⁽³⁾ (16,4%)
- Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής (15,8%)
- Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα (9,3%)
- Μη εργαζόμενος (8,6%)
- Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα (7,7%)
- Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας (3,9%)
- Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογητής (1,8%)
- Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιείας (1,2%)
- Υπηρετών στις ένοπλες δυνάμεις (0,3%)

Τα ποσοστά για το 2005 ήταν 15,0%, 18,0%, 19,4%, 11,6%, 9,3%, 7,9%, 8,8%, 3,4%, 4,4%, 2,1%, και 0,2% αντίστοιχα (Πίνακας 1).

II. Όταν ο πατέρας ήταν επαγγελματίας, το παιδί (μέλος του νοικοκυριού), ήταν το 2011:

- Επαγγελματίας (42,3%)
- Μη εργαζόμενος (16,4%)
- Υπάλληλος γραφείου (10,6%)
- Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής (8,3%)
- Διευθυντικό στέλεχος (7,3%)
- Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα (7,3%)
- Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας (2,2%)
- Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα (2,2%)
- Υπηρετών στις ένοπλες δυνάμεις (1,4%)
- Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιείας (1,2%)
- Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογητής (0,9%)

Τα ποσοστά για το 2005 ήταν 40,6%, 9,5%, 11,7%, 8,4%, 7,0%, 10,3%, 2,8%, 6,9%, 0,7%, 1,4% και 0,8% αντίστοιχα (Πίνακας 1).

III. Όταν ο πατέρας ήταν ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος ή αλιείας, το παιδί (μέλος του νοικοκυριού), ήταν το 2011:

- Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιείας (18,4%)
- Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα (15,0%)
- Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής (11,9%)
- Μη εργαζόμενος (11,4%)

⁽³⁾ Ασκών επιστημονικό επάγγελμα και μηχανικός, επαγγελματίας του τομέα υγείας, επαγγελματίας επιχειρήσεων και διοίκησης, εκπαιδευτικός, επαγγελματίας του τομέα των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνιών, επαγγελματίας του νομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού κλάδου.

- Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας (9,5%)
- Επαγγελματίας (8,6%)
- Υπάλληλος γραφείου (8,0%)
- Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογητής (6,1%)
- Διευθυντικό στέλεχος (5,7%)
- Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα (4,7%)
- Υπηρετών στις ένοπλες δυνάμεις (0,6%)

Τα ποσοστά για το 2005 ήταν 23,6%, 16,1%, 10,4%, 12,8%, 7,0%, 5,6%, 7,1%, 6,4%, 6,1%, 4,4%, και 0,5% αντίστοιχα (Πίνακας 1).

B. Επάγγελμα του παιδιού, μέλους του νοικοκυριού σε σχέση με το επάγγελμα της μητέρας⁽⁴⁾

IV. Όταν η μητέρα ήταν διευθυντικό στέλεχος, το παιδί (μέλος του νοικοκυριού), ήταν το 2011:

- Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής (21,5%)
- Διευθυντικό στέλεχος (17,6%)
- Υπάλληλος γραφείου (16,9%)
- Επαγγελματίας (16,6%)
- Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα (8,2%)
- Μη εργαζόμενος (6,1%)
- Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογητής (5,2%)
- Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα (5,1%)
- Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιέας (1,9%)
- Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας (1,1%)

Τα ποσοστά για το 2005 ήταν 8,8%, 25,2%, 12,6%, 16,6%, 6,7%, 8,9%, 2,6%, 12,6%, 2,5% και 3,6% αντίστοιχα (Πίνακας 2).

V. Όταν η μητέρα ήταν επαγγελματίας, το παιδί (μέλος του νοικοκυριού), ήταν το 2011:

- Επαγγελματίας (46,4%)
- Μη εργαζόμενος (19,1%)
- Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής (7,7%)
- Διευθυντικό στέλεχος (6,5%)
- Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας (6,3%)
- Υπάλληλος γραφείου (5,6%)
- Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα (5,0%)
- Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα (1,6%)

⁽⁴⁾ **Μητέρα:** το άτομο που ο ερωτώμενος θεωρούσε μητέρα του όταν ήταν, περίπου, 14 ετών. Γενικά, μητέρα θεωρείται η βιολογική/φυσική μητέρα, αλλά, αν ο ερωτώμενος θεωρούσε μητέρα του κάποια άλλη κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, οι απαντήσεις πρέπει να αναφέρονται σε αυτή, ακόμη και αν η βιολογική/φυσική μητέρα του είναι στη ζωή και ο ερωτώμενος την έχει γνωρίσει.

- Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογητής (0,3%)
- Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιέας (0,0%)

Τα ποσοστά για το 2005 ήταν 42,5%, 11,6%, 5,0%, 3,9%, 2,4%, 10,8%, 14,2%, 7,6%, 1,4%, και 0,6% αντίστοιχα (Πίνακας 2).

VI. Όταν η μητέρα ήταν ειδικευμένη γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος ή αλιέας, το παιδί (μέλος του νοικοκυριού) ήταν το 2011:

- Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιέας (20,4%)
- Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα (15,1%)
- Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής (11,9%)
- Μη εργαζόμενος (10,8%)
- Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας (8,9%)
- Υπάλληλος γραφείου (8,6%)
- Επαγγελματίας (7,6%)
- Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογητής (6,1%)
- Διευθυντικό στέλεχος (5,9%)
- Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα (4,6%)

Τα ποσοστά για το 2005 ήταν 27,4%, 15,4%, 9,7%, 11,5%, 7,4%, 6,7%, 5,3%, 6,6%, 6,2% και 3,2% αντίστοιχα (Πίνακας 2).

 Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, σχετικά με την [Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών](#).

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1. Επάγγελμα του παιδιού, μέλους του νοικοκυριού σε σχέση με το επάγγελμα του πατέρα του: 2005 και 2011

%

Επάγγελμα του πατέρα	Επάγγελμα των μελών του νοικοκυριού																					
	Μη εργαζόμενος		Ένοπλες δυνάμεις		Διευθυντικό στέλεχος		Επαγγελματίας		Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα		Υπάλληλος γραφείου		Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής		Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιείας		Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα		Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογητής		Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας	
	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011
Μη εργαζόμενος	31,8	31,8	0,8	0,2	3,2	5,2	3,6	5,1	2,9	3,1	6,0	7,6	8,5	8,8	21,5	17,8	12,2	10,2	4,1	4,3	5,3	6,0
Ένοπλες δυνάμεις	3,1	7,1	6,1	1,4	6,6	4,4	18,9	32,7	4,2	9,0	18,4	18,0	15,2	13,6	5,2	0,0	16,3	4,8	1,8	3,0	4,1	6,1
Διευθυντικό στέλεχος	7,9	8,6	0,2	0,3	18,0	16,4	19,4	16,4	9,3	9,3	15,0	18,5	11,6	15,8	2,1	1,2	8,8	7,7	4,4	1,8	3,4	3,9
Επαγγελματίας	9,5	16,4	0,7	1,4	7,0	7,3	40,6	42,3	10,3	7,3	11,7	10,6	8,4	8,3	1,4	1,2	6,9	2,2	0,8	0,9	2,8	2,2
Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα	8,8	9,0	0,5	0,2	6,7	8,7	29,4	29,4	12,6	18,1	17,8	12,9	7,6	13,4	0,0	0,0	8,1	4,2	4,6	2,9	3,9	1,3
Υπάλληλος γραφείου	10,1	10,4	2,1	1,4	4,2	6,3	21,3	20,8	14,8	11,8	18,2	18,8	10,5	13,3	0,8	2,7	11,1	6,3	1,9	4,1	4,9	4,2
Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής	11,6	9,3	0,5	1,6	6,4	6,7	11,1	15,2	10,7	7,3	12,1	17,2	19,2	24,2	2,7	1,1	12,7	6,4	4,2	3,9	8,8	6,9
Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιείας	12,8	11,4	0,5	0,6	6,1	5,7	5,6	8,6	4,4	4,7	7,1	8,0	10,4	11,9	23,6	18,4	16,1	15,0	6,4	6,1	7,0	9,5
Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα	12,1	9,3	0,6	1,0	6,3	5,5	10,0	11,3	8,6	8,8	12,0	15,3	14,4	14,3	3,5	2,0	19,8	18,2	6,3	6,6	6,5	7,7
Χειριστής μηχανημάτων, εξοπλισμού και συναρμολογητής	11,1	8,1	1,3	0,4	6,3	6,5	10,6	11,1	7,3	5,8	9,9	13,6	14,0	18,5	3,4	3,2	14,7	14,2	13,4	10,5	8,1	8,0
Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας	14,5	12,0	0,5	0,2	6,0	3,6	7,4	8,8	8,4	9,8	9,6	13,9	14,5	14,9	3,7	4,7	15,7	10,7	6,2	6,0	13,5	15,4

Πίνακας 2. Επάγγελμα του παιδιού, μέλους του νοικοκυριού σε σχέση με το επάγγελμα της μητέρας του: 2005 και 2011

%

Επάγγελμα της μητέρας	Επάγγελμα των μελών του νοικοκυριού																			
	Μη εργαζόμενος		Διευθυντικό στέλεχος		Επαγγελματίας		Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα		Υπάλληλος γραφείου		Απασχολούμενος στην παροχή υπηρεσιών και πωλητής		Ειδικευμένος γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιείας		Ειδικευμένος τεχνίτης και ασκών συναφές επάγγελμα		Χειριστής μηχανημάτων εξοπλισμού και συναρμολογήτης		Ανειδίκευτος εργάτης, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας	
	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011	2005	2011
Μη εργαζόμενη	23,3	23,1	5,1	5,9	8,3	8,9	5,9	5,2	9,3	10,9	10,3	11,0	13,4	12,0	13,1	10,9	4,9	5,1	5,6	6,5
Διευθυντικό στέλεχος	8,9	6,1	25,2	17,6	16,6	16,6	6,7	8,2	12,6	16,9	8,8	21,5	2,5	1,9	12,6	5,1	2,6	5,2	3,6	1,1
Επαγγελματίας	11,6	19,1	3,9	6,5	42,5	46,4	14,2	5,0	10,8	5,6	5,0	7,7	0,6	0,0	7,6	1,6	1,4	0,3	2,4	6,3
Τεχνολόγος και ασκών συναφές επάγγελμα	23,9	21,5	7,1	4,1	23,9	21,7	9,3	12,0	7,0	13,0	5,1	23,6	0,0	2,1	9,6	0,0	2,3	0,0	10,5	2,1
Υπάλληλος γραφείου	12,1	12,6	8,4	4,5	24,5	23,3	19,8	18,8	11,1	15,1	10,3	10,7	0,0	2,1	9,0	7,6	2,2	3,3	1,8	1,6
Απασχολούμενη στην παροχή υπηρεσιών και πωλήτρια	10,0	4,5	15,2	7,8	7,0	14,1	5,1	11,0	13,0	18,8	20,8	16,5	3,5	2,1	15,6	10,7	4,1	3,7	5,3	8,9
Ειδικευμένη γεωργός, κτηνοτρόφος, δασοκόμος και αλιείας	11,5	10,8	6,2	5,9	5,3	7,6	3,2	4,6	6,7	8,6	9,7	11,9	27,4	20,4	15,4	15,1	6,6	6,1	7,4	8,9
Ειδικευμένη τεχνίτρια και ασκούσα συναφές επάγγελμα	8,0	7,8	7,9	4,8	13,8	12,5	7,2	8,8	10,9	12,3	21,2	17,2	1,8	1,0	14,3	19,4	6,5	7,1	8,3	6,8
Χειρίστρια μηχανημάτων, εξοπλισμού και συναρμολογήτρια	5,6	8,9	7,7	7,2	6,6	13,4	7,1	8,5	13,3	5,5	14,5	10,7	0,0	1,1	11,1	21,5	15,5	7,7	18,6	15,6
Ανειδίκευτη εργάτρια, χειρώνακτας και μικροεπαγγελματίας	8,0	7,1	4,1	4,8	7,0	12,5	7,0	4,4	8,2	10,4	16,8	20,8	5,3	6,7	22,5	12,3	7,1	7,6	13,5	13,3

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (European Union - Statistics on Income and Living Conditions - EU-SILC)	Η Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) αποτελεί μέρος ενός κοινοτικού στατιστικού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντικατέστησε, από το 2003, το Ευρωπαϊκό Panel Νοικοκυριών (European Community Household Panel, ECHP), προκειμένου να επιτευχθεί η ποιοτική βελτίωση των στατιστικών δεδομένων που αφορούν στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό. Βασικός στόχος της έρευνας είναι η μελέτη, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών σε σχέση, κυρίως, με το εισόδημά τους. Η έρευνα αποτελεί τη βασική πηγή αναφοράς των συγκριτικών στατιστικών για την κατανομή του εισοδήματος και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συγκρισιμότητα των στοιχείων θεωρείται εξασφαλισμένη, αφού η έρευνα διενεργείται σε όλα τα κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας κοινές μεταβλητές και ορισμούς.
Νομικό πλαίσιο	Η έρευνα διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού 1177/2003 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Κοινοβουλίου σχετικά με τις Κοινοτικές στατιστικές για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC) και διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.
Μονάδα Έρευνας	Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε για τα μέλη των νοικοκυριών που έχουν γεννηθεί από το έτος 1951 μέχρι και το έτος 1985
Κάλυψη	Η έρευνα καλύπτει όλα τα ιδιωτικά νοικοκυριά της Χώρας με τα μέλη τους, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή οποιαδήποτε οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους. Εξαιρούνται από την έρευνα: • Οι συλλογικές κατοικίες, όπως ξενοδοχεία, πανσιόν, νοσοκομεία, γηροκομεία, στρατόπεδα, αναμορφωτήρια κλπ. Συλλογικές κατοικίες θα θεωρηθούν και τα νοικοκυριά που παρέχουν στέγη με διατροφή σε άνω των πέντε τροφίμους. • Τα νοικοκυριά με μέλη ξένους υπηκόους που υπηρετούν σε ξένες διπλωματικές αποστολές.
Μεθοδολογία	Η έρευνα είναι δειγματοληπτική, με σχεδιασμό <i>rotational integrated design</i>, που επιλέχτηκε ως ο πλέον κατάλληλος για ενιαία συγχρονική και διαχρονική έρευνα. Η τελική δειγματοληπτική μονάδα είναι το νοικοκυριό. Οι μονάδες ανάλυσης είναι τα νοικοκυριά και τα μέλη τους. Η διαχρονική δομή του δείγματος διακρίνεται σε τέσσερα εναλλασσόμενα υπο-δείγματα (panels), καθένα από τα οποία είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού και διαρκεί τέσσερα χρόνια. Για κάθε δύο διαδοχικά χρόνια υπάρχει μερική επικάλυψη (75%) των panels. Κάθε χρόνο ένα panel εγκαταλείπει το δείγμα και ένα νέο panel επιλέγεται. Το σχήμα εναλλαγής άρχισε από το πρώτο έτος (2003). Για να υπάρξει πλήρες δείγμα το πρώτο έτος της έρευνας, τα τέσσερα panels άρχισαν ταυτόχρονα. Για τη διαχρονική συνιστώσα του EU-SILC, τα άτομα που επιλέγονται, αρχικά, ερευνώνται για περίοδο τεσσάρων χρόνων ίση με τη διάρκεια του κάθε panel. Η έρευνα EU-SILC βασίζεται σε δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία νοικοκυριών από πλαίσιο δειγματοληψίας που έχει δημιουργηθεί με βάση τα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού 2001 και καλύπτει πλήρως τον πληθυσμό αναφοράς. Ο σχεδιασμός της δειγματοληψίας περιλαμβάνει δύο επίπεδα στρωμάτωσης: i. Το πρώτο επίπεδο είναι γεωγραφική στρωμάτωση που βασίζεται στη διαίρεση της Χώρας σε Περιφέρειες, οι οποίες αντιστοιχούν στο ευρωπαϊκό επίπεδο διαμερίσης NUTS II, ενώ τα δύο μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης συγκροτούν χωριστά γεωγραφικά στρώματα. ii. Το δεύτερο επίπεδο στρωμάτωσης είναι η ταξινόμηση των οικισμών, μέσα σε κάθε Περιφέρεια, σε τέσσερις κατηγορίες αστικότητας, σύμφωνα με το μέγεθος του πληθυσμού τους: • ≥ 30.000 κατοίκους • 5.000 – 29.999 κατοίκους • 1.000 – 4.999 κατοίκους • 0 – 999 κατοίκους. Η στρωμάτωση των δύο μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων έγινε κατά απογραφικές εποπτείες. Το δείγμα των ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, ένα τυχαίο δείγμα μονάδων επιφανείας (κατοικημένων γεωγραφικών περιοχών που περικλείονται από φυσικά ή τεχνητά όρια) επιλέγεται με συστηματική δειγματοληψία από

κάθε τελικό στρώμα με πιθανότητα επιλογής της κάθε μονάδας ανάλογη του αριθμού των ιδιωτικών νοικοκυριών που αυτή περιέχει. Στο δεύτερο στάδιο, ένα συστηματικό τυχαίο δείγμα ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται με δεδομένο δειγματοληπτικό κλάσμα, από τον σύγχρονο πληθυσμό των νοικοκυριών (με βάση προμέτρηση που γίνεται στο πεδίο) κάθε επιλεγμένης μονάδας επιφανείας.

Μέγεθος δείγματος Κατά το 2011, η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 6.029 νοικοκυριών και σε 15.067 μέλη των νοικοκυριών αυτών, εκ των οποίων 12.641 ηλικίας 16 ετών και άνω. Ο μέσος όρος μελών υπολογίστηκε ανά νοικοκυριό στα 2,5.

Σταθμίσεις Για την εκτίμηση των χαρακτηριστικών της έρευνας τα στοιχεία κάθε ατόμου και κάθε νοικοκυριού του δείγματος πολλαπλασιάστηκαν με έναν αναγωγικό συντελεστή. Ο αναγωγικός συντελεστής προκύπτει ως το γινόμενο των ακόλουθων τριών παραγόντων (σταθμίσεων):

α) της αντίστροφης πιθανότητας επιλογής του ατόμου, που συμπίπτει με την αντίστροφη πιθανότητα επιλογής του νοικοκυριού,
β) του αντίστροφου του ποσοστού απόκρισης των νοικοκυριών εντός του στρώματος,
γ) ενός διορθωτικού συντελεστή, ο οποίος καθορίζεται κατά τρόπο, ώστε:

i. Η εκτίμηση των ατόμων, κατά φύλο και ομάδες ηλικιών, που θα προκύψει ανά γεωγραφική περιφέρεια να συμπίπτει με τον αντίστοιχο αριθμό που υπολογίστηκε με προβολή για την περίοδο αναφοράς της έρευνας και βασίστηκε στη Φυσική Κίνηση Πληθυσμού (Απογραφή Πληθυσμού 2001 και Γεννήσεις, Θάνατοι, Μετανάστευση).

ii. Η εκτίμηση των νοικοκυριών, κατά τάξη μεγέθους (1, 2, 3, 4 ή 5+ μέλη) και κατά ιδιοκτησιακό καθεστώς, να συμπίπτει με αυτή του έτους αναφοράς που υπολογίστηκε με προβολή βασισμένη στη διαχρονική τάση της Απογραφής Πληθυσμού των ετών 1991 και 2001.

Ερευνώμενος πληθυσμός Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε για τα παρόντα μέλη των νοικοκυριών που ερευνήθηκαν και που έχουν γεννηθεί από το έτος 1951 μέχρι και το έτος 1985 (25 έως και 59 ετών). Τα στοιχεία για το 2005 αφορούν στα μέλη των νοικοκυριών που ερευνήθηκαν και που έχουν γεννηθεί από το έτος 1939 μέχρι και το έτος 1979 (25 έως και 65 ετών). Τα ερωτήματα που αφορούσαν στο επάγγελμα των γονέων απαντήθηκαν για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο ερωτώμενος ήταν 14 ετών, περίπου.

Στατιστική ταξινόμηση επαγγελματιών Για την ταξινόμηση των επαγγελματιών χρησιμοποιήθηκε η Διεθνής Τυποποιημένη Ταξινόμηση των Επαγγελματιών σε μονοψήφια ανάλυση, η οποία παρέμεινε αμετάβλητη κατά τα έτη 2005 (ISCO 88) και 2011 (ISCO 08).

Ορισμοί
Πατέρας: το άτομο που ο ερωτώμενος θεωρούσε πατέρα του όταν ήταν, περίπου, 14 ετών. Γενικά, πατέρας θεωρείται ο βιολογικός/φυσικός πατέρας, αλλά, αν ο ερωτώμενος θεωρούσε πατέρα του κάποιον άλλο κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, οι απαντήσεις πρέπει να αναφέρονται σε αυτόν, ακόμη και αν ο βιολογικός/φυσικός πατέρας είναι στη ζωή και ο ερωτώμενος τον έχει γνωρίσει.

Μητέρα: το άτομο που ο ερωτώμενος θεωρούσε μητέρα του όταν ήταν, περίπου, 14 ετών. Γενικά, μητέρα θεωρείται η βιολογική/φυσική μητέρα, αλλά, αν ο ερωτώμενος θεωρούσε μητέρα του κάποια άλλη κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, οι απαντήσεις πρέπει να αναφέρονται σε αυτή, ακόμη και αν η βιολογική/φυσική μητέρα του είναι στη ζωή και ο ερωτώμενος την έχει γνωρίσει.

Νοικοκυριό: αφορά στο νοικοκυριό στο οποίο ο ερωτώμενος ζούσε όταν ήταν, περίπου, 14 ετών. Αν οι γονείς του ερωτωμένου ήταν διαζευγμένοι και μοιράζονταν την επιμέλειά του (50% του χρόνου σε κάθε γονέα), ο ερωτώμενος θα πρέπει να επιλέξει το νοικοκυριό, είτε αντικειμενικά, λαμβάνοντας υπόψη την κύρια διεύθυνσή του, όταν ήταν, περίπου, 14 ετών (από τα στοιχεία αστυνομικής ταυτότητας ή του δημοτολογίου), ή σε υποκειμενική βάση, δηλαδή ποια κατοικία αισθανόταν περισσότερο ως δική του, όταν ήταν, περίπου, 14 ετών.

Παραπομπές Περισσότερες πληροφορίες (πίνακες, γραφήματα, μεθοδολογία) σχετικά με την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών της Χώρας μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, www.statistics.gr, στον σύνδεσμο «Στατιστικά Θέματα > Εισόδημα - Δαπάνες Νοικοκυριών».